

Decisiones Sacramentales, Theologicæ, Canonicæ, & Legales

In Quibus Tota materia Sacramentorum, Theologiæ Moralis, Juris Canonici, & Quæstiones plurimæ Juris Civilis explicantur, dilucidantur, & traduntur, Eruditionibus, Historiis, & Exemplis adornatæ ; Opus Episcopis, Vicariis, Parochis, Confessariis, aliisque Studiosis utile, ac jucundum In Libris novem ...

De Sacrosancto Missæ Sacrificio Decisiones

Chiericato, Giovanni Maria

Augustæ Vindelicorum, 1730

Decisio XLII. Argumentum. Quia non omnes Ecclesiæ possunt de facili consecrari, sed solent tantùm benedici; ideò hîc agitur de earum benedictione. Hujus vocis Benedictionis variæ significationes, & ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94659](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94659)

68 nochiud. *Centur. 3. cap. 55. in princ.* Ad secundum autem responderi potest, quod Ecclesia Romana in dedicatione Temporum noluerit uti Alphabeto Hebraico, attenta repudiatione Synagogæ, & abolitione rituum legalium, & æremonialium ejusdem, qui in ipso Alphabeto Hebraico præcipue continebantur, seu demonstrabantur. Præterquam quod tanta est adhuc perfidia Hebræorum in Catholicam Religionem, & populos Christianos; ipsique Judæi sunt adeo odiosi, & infames, *cap. Cum sit De Judæis*, Et inimici Crucis Christi. *cap. Licet universis*, extr. de Testib. ut non decuerit, eorum Alphabetum designari in ipsa Cruce, & uniri cum Alphabeto Latinæ Ecclesiæ, quam summo odio prosequuntur, ut exemplis, & historiis pluribus eruditè comprobatur idem Pignatellus *tom. 4. consult. 14. a num. 3. & seqq.*

I	indicat	1	id est
V		5	
X		10	
L		50	
C		100	
D		500	
CD		1000	
CC		5000	
CCCD		10000	
CCCC		50000	
CCCCD		100000	
CCCCC		500000	
CCCCCD		1000000	

Est tamen verum, quod I. & X. sicut postpositæ L. C. & M. augment numerum; ita si sint antepositæ, eundem diminunt. E. g. IV. dicit 4. IX. dicit 9. XL. dicit 40. XC. nonaginta.

Decima causa mystica in caremonii s hujus Sacre functionis, sunt Cruces duodecim, quæ pinguntur vel in marmoreo Lapide insculpuntur per patres; denotant enim dominium acquisitionis illius Templi Christo Domino; consuetum est enim apud Principes figere insignia sua in Civitatibus, quas sibi subditas faciunt; Crux autem est insignis Vexillum Christi & de ea cantat Ecclesia *Vexilla Regis prodeunt*. Fiuntque Cruces duodecim; quia totidem fuerunt Apostoli, qui ipsum Vexillum Crucis perculerunt per universum orbem, & illum Christo subjugarunt.

Undecima, & ultima causa mystica est lumen, quod accenditur ante ipsas Cruces, & earum unctio cum Sacro Chrismate, & oleo catechumenorum; ad denotandas obligationes Ecclesiasticorum, qui inserviunt Ecclesiæ, & in ea atque de ea vivunt; Debent enim habere lumen Sapientia: *Vox estis Lux Mundi. Matth. 5.* Odorem bonæ famæ. *Christi bonus odor sumus Deo in omni loco. 1. Cor. 1.* Et oleum devotionis internæ, & externæ dum horas Canonicas recitant; dum sacrificant; Sacramentave administrant; aliasque functiones faciunt; juxta illud *Psal. 22. vers. 5. Impinguasti in oleo caput meum*; & illud *Psal. 44. vers. 8. Dilexisti justitiam, & odisti iniquitatem: propterea unxit te Deus, Deus tuus oleo latitiae præ consortibus tuis.*

Corollarium addamus huic ponderosæ Decisioni, & sit aded esse Deo charas dedicationes, & consecrationes Ecclesiarum, ut hæ sæpè factæ fuerint miraculose à cælitibus; quarum exempla XVII doctissimus Bagatta refert, in *Admirand. orb. Christiani tom. 2. lib. 5. cap. 3. §. 2.* inter quæ est consecratio Templi S. Petri Londini in Anglia, facta ab Apostolorum Principe, Anno Christi 610. quam narrat etiâ Eminen. Card. Baronius ad dictum annum. 610. num. 10. *Doct. Clericali Tom I. Liber. III.*

Alphabetorum mysteria concl. audamus, advergentes, quod Litteræ utriusque Alphabeti Hebraici & Græci sunt etiam numerales, & serviunt pro numeris; idcirco *Aleph*. valet 1. *Beth*. 2. *Gimmel*. 3. *Dalet*. 4. *He*. 5. *Vau*. 6. *Zain*. 7. *Cheth*. 8. *Thet*. 9. *Jod*. 10. Quæ verò sequuntur Litteræ multiplicant numeros de decem in decem; ita ut *Caph*. valeat 10. *Lamed*. 30. & sic de cæteris. Idem venit dicendum de Litteris Alphabeti Græci. At apud nos Latinos, etsi Valerius Probus quem allegat Calvus *Propinomio Evangelico resol. 56.* asserat omnes Litteras esse numerales, septem tantum faciunt numerum, nempe, C. 100. D. 500. I. 1. L. 50. M. 1000. V. 5. X. 10. Est tamen verum, quod simul unitæ, & diversimodè positæ multiplicant numeros usque ad millionem unum; ut ex sequenti formula.

Unus.
Quinque.
Decem.
Quinquaginta.
Centum.
Quingenta.
Mille.
Quinque millia.
Decem millia.
Quinquaginta millia.
Centum millia.
Quingenta millia.
Decies centena millia.

& ibid. Odoricus Rinaldi in *epitome vulgari*, quos legisse lectorem juvabit, & delectabit. His addatur consecratio Cathedralis Ecclesiæ Avenionis facta à Christo Domino, quam S. Martha erexerat in honorem Deiparæ adhuc viventis, ut probat P. Fanto- nus Carmelita in *Historia Civit. Avenion. lib. 3. cap. 1. num. 10.*

DECISIO XLII.

ARGUMENTUM.

Quia non omnes Ecclesiæ possunt de facili consecrari, sed solent tantum benedicere; ideo hic agitur de earum benedictione. Hujus vocis *Benedictionis* variæ significationes, & divisiones. Definitio Benedictionis Ecclesiasticæ, & explicatio Rituum ejus, quorum præcipuum signum *Crucis*, de quo plures Theologicæ, & Historicæ eruditiones. De exorcismis in res inanimatas, & animalia nociva, De Ensalimis, De fructu benedictionum SS. Virorum, De benedictionibus Rosæ aureæ, & Agnorum, Dei cereorum, quas facit Papa. De aliis spectantibus ad Cardinales, ad Episcopos, ad Parochos, ad Abbates. & ad prælatos Regulares. De Parentum in filios benedictione, & maledictione, Tandem de necessariis ad benedicendas Ecclesias, Oratoria, & Cameteria; de quibus omnibus quæstiones plures Canonicae, & Legales, utiles & curiosæ.

SUMMARIUM.

- 1 Ecclesia cur non omnes consecrentur.
- 2 Benedictio, hæc vox habet quinque significationes.

D d

3 Bt.

- 3 Benedictio non est danda populo in *hymn. Pange lingua* &c. ad illa verba Sit & benedictio.
- 4 Axa filia Caleb quo nomine petierit dotem à Patre?
- 5 Argi dabantur in dotem filiabus Hebrais nubentibus in sua Tribu.
- 6 Abigail quam benedictionem exhibuerit David?
- 7 Antiphrasis quid sit?
- 8 Maledictio, & blasphemia exprimebatur nomine benedictionis.
9. Benedicere idem est ac consecrare, & sanctificare.
- 10 Oleum pro consecrando Tabernaculo Mosyco quot, & quibus aromatibus erat compositum?
- 11 Myrrha electa quanam sit?
- 12 Cinamonum Hebræorum quid esset?
- 13 Denarii valar apud Hebræos quantus erat?
- 14 Calamus aromaticus quid esset?
- 15 Cassia, seu cassia odorifera quæ?
- 16 Aqua lustralis apud Hebræos ex quibus composita?
- 17 Cineres Vacca Rufa exusta distribuebantur singulis civitatibus Hebræorum.
- 18 Benedictio Ecclesiastica definitio.
- 19 Actionis nomen plura complectitur.
- 20 Christus fons & auctor omnium benedictionum.
- 21 Christus concessit Ecclesiæ facultatem instituendi sacramentalia.
- 22 Ritus in benedictionibus Ecclesiasticis tres. Et quæ?
- 23 Crucis signum adhibendum in omni benedictione.
- 24 Christus quas res benedixerit signo Crucis?
- 25 Crux à cruciatibus dicta; in primitiva Ecclesia maxime honorata.
- 26 Tiberius Imperator II. Crucis venerator reperit duos thesauros.
- 27 Crucis signum in terra non est sculpendum.
- 28 Benedictioes invalidæ si sine Crucis signo fiant.
- 29 Aethyopum, & Moscorum magna devotio erga Sanctam Crucem.
- 30 Signo Crucis aliter se signant Latini, aliter Græci.
- 31 Mysteria contenta in signo Crucis plura, & quæ?
- 32 Aqua benedicta, seu lustralis origo & mysteria.
- 33 Aqua benedicta quomodo debeat Venialia?
- 34 Aqua benedicta resuscitat mulierem mortuam.
- 35 Asperio cum aqua benedicta si omittatur, irrita est benedictio.
- 36 Exorcismus quid sit?
- 37 Adjuratio quid, & quotuplex sit?
- 38 Locusta, & animalia nociva quomodo exorcizentur?
- 39 Excommunicatio qualis in locustas?
- 40 Locusta anno 1650. in agris Romanis.
- 41 Mures anno 1690. in iisdem agris?
- 42 Laici non possunt exorcizare energumenos.
- 43 Exorcizare nemo potest sine licentia Episcopi.
- 44 Barberina modus Abbatie Farsensis laudata.
- 45 Episcopi debent examinare exorcismos compositos a personis particularibus.
- 46 Ensalini, & alia preces contra pestem, aut morbos superstitiosos.
- 47 Benedictioes alie Ecclesiastica alie Laice. Et quis Minister ipsarum?
- 48 Abbas an possint benedicere Moniales?
- 49 Benedictio an requirat presentiam rei, vel persona benedicende?
- 50 Presentia rei benedicenda quomodo intelligatur?
51. Benedictio Ecclesiasticarum causa finalis duplex, & quæ?
- 52 Laica benedictio datur etiam absentibus.
- 53 Benedictiois fructus quis?
- 54 Piscis benedictus à S. Bernardo causat conversionem Canonici de illo edentis.
- 55 Cervisia benedicta à S. Bernardo bibita à juvenibus eos ad religionem convertit.
- 56 Ven. Vincentii Carassi colobii virtus.
- 57 S. Francisci Xaverii benedictio facit alcarum lufori.
- 58 Benedictioum divisiones plures.
- 59 Benedictioes alie Constitutive, alie Invocative.
- 60 Benedictioes alie sunt propriæ Summi Pontificis, alie Cardinalium, alie Episcoporum, alie Sacerdotum, alie Abbatum, & alie Prælatorum Regularium.
- 61 Rosa aurea, & Agnorum Dei cereorum sunt Papales benedictiones.
- 62 Rosa aurea benedictionis mysterium, & origo.
- 63 Rosa aurea benedicta Venetiis Anno 1177. ab Alex. Tertio.
- 64 Rosa aurea Duci Venetiarum donata anno 1690. ab Alex. Octavo.
- 65 Agnorum Dei cereorum benedictionis origo antiquissima.
- 66 Agnorum Dei à Papa benedictorum virtutes plurimæ.
- 67 Agni Dei tangi non possunt à laicis; non pingendi; non videndi scilicet summa reverentia tenendi.
- 68 Episcopi an possint benedicere Rosas aureas, & Agnos Dei cereos?
- 69 Cardinales quos benedictiones facere possint?
- 70 Cardinales Sacerdotes, vel tantum Diaconi quas benedictiones faciant?
- 71 Episcopatum benedictionum quatuor genera.
- 72 Benedictio solennis per verba Sit nomen Domini benedictum, &c. an dari possit à Simplici Sacerdote?
- 73 Benedicere populum per vivas spectat ad solum Episcopum.
- 74 Sacerdotales benedictiones sunt in triplici differentia. Et quæ?
- 75 Parochorum propriæ benedictiones quæ sint?
- 76 Mulierum post partum benedictiones à quo danda Num à Regularibus?
- 77 Roma Sacrorum Rituum Magistra.
- 78 Abbates quas benedictiones facere possint? Num etiam pro rebus Ecclesiarum non suarum?
- 79 Regulares Prælati benedicunt sacram suppellectilem pro suis Ecclesiis, non pro alienis.
- 80 Laicorum benedictionum origo, & Virtus.
- 81 Maledictio parentum nociva filiis. Exempla.
- 82 Benedictio Ecclesiæ Oratorii, & Cæmeterii quomodo fiat?
- 83 Oratoria privata an benedicenda?

Ecclesiastica consuetudo fecit, ut Sacrosanctum Missæ Sacrificium non solum in Templis solemniter Deo consecratis celebraretur; sed etiam in Ecclesiis, & publicis Oratoriis simpliciter benedictis; ea ratione, quia, ut ait Riccius in *addit. ad Lancellos. lib. 2. tit. 18. §. 1.* ex Paludano, & Soto ibicitatis, Ecclesiæ consecrata propter plures casus occurrentes sæpè polluntur, & difficile possunt per Epi-

Episcopus reconciliari; ideò, ne divinorum celebratio retardetur, introductum est, ut simpliciter benedicantur, & sic in casu pollutionis, à simplici Sacerdote de licentia Episcopi reconciliantur. Igitur cum supra egerimus de Consecratione Ecclesiæ; nunc de ejus benedictione est differendum & pro majori intelligentia dicendorum, examinabimus.

1. Quot significationes habeat hac vox Benedictio?
2. Quid sit Benedictio?
3. Quot sint species Benedictionis?
4. Quæ requirantur ad Benedictionem Ecclesiæ? & Cameterii?

Quò ad primum, Hac Vox Benedictio vel sumitur tanquam duo verba, atque duæ dictiones, & significat loqui scienter, perite, ornatè, & appositè, juxta illud Ciceronis *De claris oratoribus*, Philosophia mater est omnium bene dictorum, benèque factorum. Vel sumitur tanquam una dictio & unica Vox & habet quinque præcipuas significationes. Primò enim significat aliquem laudare, vel commendare; ideò cum proficiemur Deum benedicere, intendimus ejus laudes, & prærogativas recitare: *Benedicam Dominum in omni tempore, semper laus ejus in ore meo*; dicebat Regius Pfalter. *1. sal. 33. vers. 1.* & pueri in fornace ignis ardentis; *Benedicite omnia opera Domini Domino; laudate, & superexaltate eum in secula. Dan. 3. 57.* Similiter Ecclesia in Hymno *Pange lingua gloriofi*, quando canit in ultimo Strophe: *Genitori, Genitoque, laus & jubilatio: Salus, honor, Virtus quoque sit & Benedictio*, &c. intendit Sanctissimam Trinitatem laudare. Unde Magrius in *Hierolexic. Verb. Benedictio*, col. 3. acriter reprehendit clericos illos, qui in Processione cum SS. Eucharistia ad illa verba benedicunt populum: non intelligentes, quòd ipsa referuntur ad laudandam SS. Trinitatem, non ad populi benedictionem, & sic ridiculè pro SS. Trinitate populus benedicitur sub illis verbis. Secundò benedicere significat, bona, & prospera alicui precari, & fausta ominari. Hinc fenescit Esau, vocatoque Esau filio suo majori, ei ita locutum testatur Scriptura Sacra: *Sume arma tua suo pharetram, & arcum, & egredere foras, cumque venatu aliquid apprehenderit, fac mihi inde pulmentum, sicut velle me nosti, & asserui comedam, & benedicat tibi anima mea, antequam moriar*, Genes. 27. 3. Tertio benedictionem dare, significat dotem constituere; vel munera elargiri. De dote habemus exemplum Axæ filie Caleb; nuptæ Orthonielo, quæ ita dixit patri suo: *Da mihi benedictionem Terram australem, & arentem dedisti mihi; junge, & irriguam, quod Caleb fecit*; ut legitur *1. os. cap. 15. vers. 19.* ubi Tirinus notat, quòd, filiabus Hebræorum, nubentibus Viris de Tribu sua dabantur agri in dotem; secus si extra Tribum nubebant ut *Num. cap. ult.* De largitione munerum est exemplum Jacobi reverentis de domo Labani, & in itinere obviam habentis Esau fratrem suum, cui munera exhibuit, & ait: *Suscipe benedictionem, quam attuli tibi*, Genes. 33. 11. Et de Abigale, quæ iracenti David ob denegata alimenta exercitui suo, obtulit comestibilia, vinum, & alia, & dixit: *Suscipe benedictionem hanc, quam attuli ancillæ tuæ tibi Domino meo*, 1. Reg. 25. 27. Hinc quia benedictiones Dei nos sunt munera gratiæ suæ vel spiritualia, vel temporalia; Deus dicitur nos benedicere, cum nobis bona concedit, ideòque ait Abrahamo *Egredere de terra tua, & c.* Faciamque te in gentem magnam, & benedicam tibi. Genes. 22. 2. idest ditabo te multis divitiis, & de homine justo, Divina præcepta servanti, ait Psalmista: *Hic accepit*

Doct. Clericali Tom. I. Libr. III.

benedictionem à Domino, & misericordiam à Deo salutari suo. *Psal. 23. 5. Et Psal. 24. 4. Domine prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis*; id est ingratissimis spiritualibus, & temporalibus ut Tirinus *ibid.* commentatur. Quartò, benedicere per antiphrasim (Antiphrasis est figura, quæ continet locutionem contrariam, faciens ut sermo per contraria intelligatur. Laurentius in *Amaltæa Onomastica Verb. Antiphrasis*) aliquando significat maledicere, & blasphemare. Ita Tirinus in *Idiotism. Hebræor. num. 31.* Exemplum unum est illud patientissimi Jobi, cui graviter afflicto, dixit Uxor sua; adhuc permanes in simplicitate tua? *Benedic Deo, & morere Job. 2. 9.* Verbum enim illud *Benedic*, vult dicere *Maledic*, ut observant ibi omnes Interpretes. Aliud est exemplum, Nabothi quem ob denegatam vineæ relaxationem Jezabel calumniata de blasphemiam in Deum, & Regem, jussit lapidari his verbis: *Quia Naboth benedixit Deum, & Regem; educite eum, & lapidate*; sicque moriatur; prout ita mortuus fuit, ut legitur *3. Reg. 21. 10.* ubi enim *Benedicere* ponitur antiphrastice pro *Maledicere*. Quintò tandem benedicere significat consecrare, & sanctificare, seu conferre aliquod esse Sacrum personæ, aut rei, quæ benedicuntur; ut fiant convenientes, & aptæ vel Sacramentis administrandis, vel Sacrificiis offerendis, aliisve actibus ad cultum Divinum, salutemque animarum spectantibus associandis, juxta illud Divi Pauli in *Epistol. ad Timoth. cap. 4. vers. 5. Omnis creatura sanctificatur Verbo Dei; & Orationem*: quem locum ita explicant ex doctrina S. Chrysostomi, Augustini, & aliorum Tirinus his verbis: *Per verbum Dei, & orationem, idest per benedictionem.*

Ad hunc effectum benedicendi, idest Sanctificandi Tabernaculum, Altare, & alia Moysi ordinata pro cultu Religionis, mandavit eidem Dominus compositionem olei Sacri, de quo in *Exod. 30. 23.* in qua quatuor genera aromatum miscebantur, videlicet *Amyrrha electa, Cinnamomum, Calamus, & Cassia*; de quorum aromatum veris speciebus non levis est disputatio apud interpretes, ut differit Menochius in *Stoeris part. 6. Centur. 12. cap. 94.* ubi demonstrat *Amyrrham electam* illam fuisse; quam spontè planta distillat absque corticis incisione, quæ à Græcis vocatur *Stacte*, idest *Stillaturia*, & de ea agit Plinius *lib. 12. cap. 16.* Quòd autem ad *Cinnamomum* non est illud, quo nos utimur, vulgo dictum *Cannella*, sed erat quid pretiosum, & rarum, ut scribit Galenus *lib. 7. de Antidot.* Dioscorides *lib. 1. cap. 13.* Theophrastus *lib. 9. Histor. Plantar. cap. 5.* Plinius *lib. 12. cap. 19.* ubi attulit, quòd libra cinnamomi valebat mille denarios; denarius autem erat valoris unius Julii Romani, seu unius libræ Venetæ; adeò ut, pretium unius libræ Cinnamomi erant mille libræ denariorum Venetorum, quæ faciunt summam Scutorum Romanorum centum. *Columnus* secundum veriore opinionem erat arundo odorifera, quam Matthæolus in *Comment. ad Dioscorid. lib. 1. cap. 17.* vocat *Squinantum*; & reperitur penes montem Libanum, de eaque scribunt Theophrastus *d. lib. 9. cap. 7.* & Plinius *d. lib. 12. cap. 22.* *Cassia* autem, seu *Cassia* non est illa medicinalis, qua quotidie utimur, sed quedam exigua odorifera planta, de qua præcitati Auctores, Plinius *lib. 12. cap. 26.* Dioscorides *lib. 1. cap. 8.* Theophrastus *lib. 9. cap. 5.* Dioscorides *lib. 1. cap. 12.* & alii apud Menochium *d. Centur. 12. cap. 94.* ubi opinatur, eam esse nostrum cinnamomum, videlicet *Cannella*. Igitur prædicta aromata jussit

D d 2

Deus

Deus cum oleo purissimo immisceri; ad benedicendum, & sanctificandum Tabernaculum, Arcam Testamenti, Mensam, in qua ponebantur panes propositionis, Candelabrum septem Lucernarum, & alia vasa, & utensilia cultui suo dedicata.

- Eadem de causa docuit Dominus Moysen, & Aaronem ritum aquæ lustralis, faciendæ cum cineribus Vitulæ, seu Vaccæ rufæ immolatæ, ac cum bustæ extra castra; ad mundandos, & sanctificandos illos, qui quibusdam immunditiis legalibus erant inquinati; ut legitur in lib. Num. cap. 19. & de qua meminit Apostolus ad Hebr. cap. 8. vers. 13. his verbis: *Si enim Sanguis hircorum, & taurorum, & cinis vitulæ aspersus inquinatos sanctificat ad emundationem carnis; quanto magis, &c.* Observat autem Tirinum Comment. in lib. Num. d. cap. 19. vers. 12. quod Vaccæ hujus, seu Vitulæ rufæ extra Castra, seu Urbem exusta cineres distribuebantur quotannis per singulas Palestinæ urbes, & in loco ad id designato servabantur, cumque contingert, aliquem ex contactu cadaveris, vel morticini, vel alterius rei immundæ contaminari, pauxillo hujus cineris in quam viam immisso, statim diebus aspergebantur, & sic mundabatur. Mysticum autem sensum illius Vitulæ, & aquæ lustralis exponit S. Thomas 1. 2. quest. 102. art. 5. ad 5. quem studiosus legere non detrectet. Itaque benedictio verè, & proprie significat sanctificare res, vel personas, super quibus profertur, seu immittitur benedictio; & in eis quamdam qualitatem spiritua-lem inferere, & in hoc sensu intelligimus benedictionem, de qua hic agimus, circa novas Ecclesias, & Oratoria.

Quo ad secundum. Benedictio, prout in hac quinta significatione sumitur, sic definitur: *Est actio Religiosa, per quam ritibus, & precibus ab Ecclesia ordinatis, seu permissis, à Ministro ad id deputato, res seu persone præsentæ sanctificantur, ut divino cultui inserviant; vel à quocumque fidei rebus, aut personis etiam absentibus celestis opis invocatur, ut saluti tam corpori, quam animæ proficiant.* Per currenda sunt breviter omnia hæc verba definitionis, à quorum explicatione tota natura, & essentia Benedictionum elucebit.

- Dicitur, quod Benedictio sit Actio loco generis; comprehendit enim tam operationes spirituales, quam corporales, juxta vulgatam illam orationem *Actiones nostras quasumus Domine, &c.* & amplectitur tam actiones hominum, quam brutorum, & tam communes hominibus tantum, quatenus sunt creaturæ rationales, & ab intellectu actiones prodeunt, quam etiam hominibus, & brutis, de quibus actionibus eruditè disserit M. Aurelius Galvanus Ferrariensis, olim Præceptor meus, & in prima Sede Juris Civilis Professor in hac Universitate Patavina, in suo tractatu de *Usufructu* cap. 5. à num. 3. & seqq.

- Dicitur Actio Religiosa; primò, quia omnis benedictio procedit à Christo Domino, qui est fons, autor, & subjectum omnis benedictionis, juxta Divi Petri Apostolorum Principis verba ad fideles primitivæ Ecclesiæ. *Act. 3. 26. Vobis primum Deus suscitans Filium suum, misit eum benedicientem vobis; à quo innumeras benedictiones provenire in totam Ecclesiam Sponsam ejusdem Christi demonstrat Carolus Bouquin in Solis Aquinatis Splendoribus, seu in explicatione Sequentia, Lauda Sion Salvatorem, lib. 4. tex. 21. num. 232. & seqq.* Secundò, quia benedictio quatenus sanctificat res, vel personas, ut sint aptæ Divino cultui, (pro-ut eam sumimus in præsentia) spectat ad virtutem

Religionis, ut plenè probat Emin. Card. de Lau-
raa in 3. Sent. tom. 2. De Virtutibus in genere,
disp. 25. art. 2. num. 17 & num. 35. ubi in spe-
cie agit de Ecclesiæ, & Altarium ædificatione
& benedictione pro cultu Divino exercendo.

Dicitur in definitione; *Per quam Ritibus, & precibus ab Ecclesia ordinatis*: quia cum Christus Dominus concesserit Ecclesiæ Sponsæ suæ ob nimium amorem, quo eam prosequitur, ut ad quamdam similitudinem Sacramentorum ab eodem Christo institutorum, possit & ipsa instituere Sacramentalia, quibus fideles spiritualibus, & temporalibus beneficiis juventur; ut ex doctrina Caramuelis in Theo-
log. Fundament. n. 2047. ostendimus in nostris Deficio-
nibus anni 1687. de Sacramentis genere, & de Sacra-
mentalibus ad secund. Quest. Mensis Decembr. pro-
pterea ipsamet Ecclesia ad imitationem Divini Sponsi destinavit rem benedicendam diversarum specierum tamquam materiam; nempe aquam ci-
neres, candelas, palmas, comestibilia, aliaque hujus-
modi; ac similiter Ritus, & preces tanquam formati;
ut doctè differit Quartus de Benedictionibus in gener.
iii. 1. sect. 3. dub. primo.

Porro Ritus principui ab Ecclesia in benedictio-
nibus ordinati sunt tres; Signum Sanctæ Crucis; A-
sperio aquæ benedictæ, & Exorcismi.

Quò ad Signum Sanctæ Crucis, hoc in quacunque benedictione adhibetur; quia, ut ait S. Leo Papa
Serm. 8. de Passione, *Crux est omnium Fons benedictio-
num, omnium causa gratiarum.* Et omnia Sacramen-
ta Crucis signo perchiuntur. cap. Numquid, 10. de Con-
secr. dist. 5. Atque hic Ritus, & mos benedicendi per
signum Crucis ab ipso Christo introductus creditur;
præsertim quando ascensus in cælum, elevatis ma-
nibus benedixit suis discipulis; quem postea imi-
tati sunt Apostoli, docentes hunc ritum in bene-
dictionibus servari; ideòque ex Apostolica tradi-
tione in universa Ecclesia est receptus, ut testatur Ba-
silius in lib. de Spiritu Sancto c. 37. Immo signo Crucis
fuisse à Christo benedictum panem, & vinum ante
consecrationem in ultima cena scribit Salmeron tom.
9. tract. 12. quem refert Barradas in Evangel. tom. 4.
libr. 2. cap. 2. col. 6. his verbis: *Ex usu Ecclesiæ habetur
Crucis signatio super Hostiam, quam ex traditione Apo-
stolica provenisse credimus: quam viderunt Apostoli pri-
mum à Christo observatam, & in lege veteri indicatam;
nam Sacrificium dictum Tenupha, ad qua-
tuor orbis partes motum, signum Crucis edebat; hoc ergo
Signo Crucis, quo cetera omnia Sacramenta per-
ficiuntur, benedixit Sacrificium suum Dominus.*
De prædicto autem quadruplici motu, per quem in
Sacrificio Tenuphæ legis antiquæ formabatur Signum
Crucis, scriptum supra Decif. XXVII. num. 38. Ri-
tu V. & de eodem Sacro Signo Crucis à Christo in
Apostolos, & ab Apostolis in Ecclesiam invecito con-
cors est SS. Patrum doctrina, quos allegant Suarez in
3. p. tom. 2. disp. 5. 1. sect. 2. Lorinus, & Cornelius à La-
pide in Act. Apost. cap. 1. vers. 9. S. Hieronymus,
Carthusianus, & alii apud Menochium in Historia Sa-
cra Act. Apostolorum libr. 1. cap. 1. num. 6. Eminent.
Card. Baronius Anno 34. num. 22. Et novissimè Quartus
d. tract. 3. de Benedictionibus tit. 1. sect. 3. dub. 1. atque
Magrius in Hierolex Verb. Benedictio

Hinc est, quod Crux (quæ à cruciatibus dicitur,
cap. Nulli 3. q. 1.) inestimabile nostræ Redemptionis
instrumentum apud omnes nationes fuit semper
in Summa veneratione, & quamvis in primitiva
Ecclesia non ubique exponeretur Christi Crucifixi
imago pendens in Cruce, ne gentiles à conversione re-
traher-

traherentur, apud quos tunc eorum crucifixio ignominiosa erat; nihilominus ipsum Crucis signum pingebatur, & ex auro, & argento confectum, gemmisve ornatum adorabatur; ut probat Emin. Cardin. Baronius *ad Annum* 395. num. 9. & ad pedem Crucis mansuetus Agnus, Christi typus figurabatur, de quo cecinit S. Paulinus:

Sub Cruce Sanguinea nivescens stat Christus in Agno.

Tantaque erat veneratio erga hoc Sacrosanctum Signum, ut illud sculpi in terra non Sacri Canones, sed etiam leges Imperatorum non permitteret; in cuius observantia præmium Tiberius Secundus Imperator duos thesauros meruit reperire, dum iussisset tres Cruces sculptas in terra auferri, ne transeuntium pedibus calcantur, teste Emin. Card. Baronio *ad Annum* 582. n. 7. quam piam prohibitionem non sculpendi in solo venerabile Crucis Signum à S. Ludovico Galliarum Rege, & à Pio Papa Quarto renovatam, notat idem Magrius in *verb.* 26
Cruz; atque à S. Carolo Borromæo in *Concil. Provinc. 3. & Provinc. 4.* Subdit Corius in eorum Epitome *Verb. Cruces.* num. 2. & 3. Ipsaque Summa Crucis veneratio, quam professi semper sunt fideles, comprobatur ex his, quæ Tertullianus *cap. 3. De Corona militis* scripta reliquit, videlicet, quod ipsi ad omnem aditum, atque exitum, ad vestitum, ad calcatum, ad mensas, ad lavacra ad lumina ad cubilia, ad sedilia frontem terebant Crucis signaculo. Quod confirmat S. Augustinus *tract. 118. in Joann.* his verbis: *Quid est signum Christi nisi Crux Christi? Quod signum nisi adhibeatur, si vult frontibus credentium; si vult ipsi Aqua, ex qua regenerantur, si vult Oleo, quo Christum unguntur si vult Sacrificio, quo aluntur: nihil horum rite perficitur, Quæ quidem verba ultima clare demonstrant invalidas, & nullas esse benedictiones illas, quæ fierent omisso Crucis signo, quod tanquam pars formæ essentialis in quacunque benedictione debet intervenire, & est ejusdem necessitatis cum precibus ab Ecclesia præscriptis: quarum mutilatio, seu mutatio irritat benedictionem, ut docet Quartus in *cod. tract. de Benedictionib. tit. 1. sect. 3. dub. 1. & seqq.* Et Castaldus in *Praxi Cerem. lib. 2. sect. 11. cap. 1. num. 4.* unde eo magis benedictionem irritat omisio hujus Sacri Ritus consistentis in formando signo Crucis super re benedicenda; quod quidem in quibuscunque benedictionibus Pontificalis, Missalis, ac Ritualis Romani indicitur, præscribitur, & ordinatur.*

Tandem in veneratione signi Sanctæ Crucis inter alias notiones oris Christiani, singulares sunt 29
Æthiopes, nam eam laici in collo appensam semper ferunt; Monachi verò, & alii Ecclesiastici illam in manu semper portant, prout etiam eorum Imperator; ut disserit Magrius in *Hierolexic. d. Verb. Cruz;* subdens maximam etiam esse erga sanctam Crucem Muscorum reverentiam; qui eam jugiter è collo habent pendentem; neque sinunt illam ad solum sculpi, aut depingi. Non est tamen ignoranda differentia in munitione signi sanctæ Crucis, quam facit utraque Ecclesia, Latina, & Græca; nos enim Latini, dum nosmetipsos signo crucis signamus, signum manu dextera aperta à fronte ad pectus, deinde ab homero sinistro ad dexterum ducimus, denotantes transitum à miseriis ad felicitatem. Græci autem tribus digitis unitis, pollice, indice, & medio (in symbolum Sanctissimæ Trinitatis) reliquis duobus digitis contractis se signant, à fronte quidem ad pectus; sed deinde à dextero humero ad sinistram, dicendo *In nomine Patris, & Filii, & Sancti Spiritus;*

videlicet Sancti in humero dextero, & Spiritus in sinistro; ad significandum, prædicationem Salvatoris transitum fecisse ab Hebræis ad Gentiles, ut profertur Magrius *d. verb. Cruz, in fine.*

Sacrosancta Mysteria tum Sanctissimæ Trinitatis, & ejus individua Unitatis, tum Dominicæ Incarnationis representari in his verbis, quæ proferimus, dum nosmet signo Crucis munimur *In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti,* edocentur etiam pueri nostri à libello Doctrinæ Christianæ; ceterum non pigeat studiosum Lectorem audire Alphonsum Mendesium Lusitanum Soc. Jesu, Patriarcham Æthiopiæ, eadem sacrosancta mysteria in signo Crucis declarantem in *sua Theologia Catechetica lib. 1. cap. 7. n. 5.* his elegantissimis verbis: *Cum dicentes, in nomine Patris, frontem tangimus, Patrem Filii, & Spiritus Sancti principium esse innuimus. Cum pectus ad summum ventrem leviter premimus, addentes, & Filii æternam Verbi à Patre ex utero ante luciferum generationem connotamus. Cum dexteram utrique humero applicamus; eosque velut in amicitiam contrahimus, dicentes, & Spiritus Sancti; tertia Persona, quæ essentialiter amor est, à Patre, & Filio processionem indicamus; eamque cum duæ aliæ Persona simplex nomen habeant, composito vocabulo Spiritum Sanctum appellamus, quod in seipso ambarum concursus, inspirationemque collegerit. Hæc de Ritu Signi sanctæ Crucis in benedictionibus adhibendo. De ejus autem fructu, virtute, & potentia inferius loquemur.*

Quò ad asperionem rei, quæ benedicatur, cum Aqua lustrali, juxta Ritus Ecclesiæ antea benedi- 32
cta; sciendum est, hunc Ritus esse antiquissimum siquidem à D. Matthæo Apostolo institutum fuisse legitur in *Constitut. Apostol. lib. 8. cap. 29.* Et illud confirmavit Alexander Papa Primus Anno Christi 132. ut notat ibid. Emin. Card. Baronius num. 3. & legitur in *cap. Aquam Sale. de Consecrat. dist. 3.* ubi ait: *Aquam Sale conspersam populis benedicimus, ut ea cuncti aspersi sanctificentur, & purificentur.* Quod refertur etiam à Billo in *Hierurgia, verb. Aqua,* num. 431. §. 3. Aqua enim benedicta cum mixtione Salis significat hypostaticam Christi unionem, quia Sal infusum est mysterium increatæ Sapientiæ; Aqua verò humanæ naturæ symbolum, quæ ut habetur 2. Reg. 14. 14. *Ut aqua dilabatur.* Idcirco utimur Aqua benedicta, dum signamus nosmetipsos, & alias res benedicimus, quia ejus plures sunt virtutes, & valet ad fugandos demones, & ad morbos pellendos; ut pluribus exemplis demonstrat Emin. Card. Baronius Anno 44. num. 60. & 88. Anno 57. num. 110. Anno 63. num. 164. Anno 132. num. 13. & 14. Anno 389. num. 108. Anno 537. n. 11. & seqq. & An. 855. n. 24. & seqq. Quos omnes annos ita collectos refert Magr. in *Hierolexic. verb. Aqua benedicta. col. 2.* ubi movet questionem, An Aqua benedicta deleat peccata Venialia ex opere operantis, vel etiam ex opere operato? Quam nos examinavimus, rationes, & Doctores pro utraque 33
parte allegando in *Decisionib. Anni 1687. de Sacramentis in genere, & Sacramentalibus Mense Decembri casu primo;* ubi studiosus recurat. Plura autem sanitatum exempla, virtute Aquæ benedictæ obtenta refert Henriquez in *Summa lib. 3. cap. 13. & ibi Gloss. in fin. & Magrius ubi supra,* nec non locustarum segetes devastantium expulsionem; quibus similia plurima narrat Daniel Bartolus in *Asia Historica lib. 4. pag. 874. 875. lib. 5. pag. 379. & 410. & lib. 7. pag. 470.* Imò S. Riocum discipulum S. Vinvaloci Abbatis in Britannia minori asperione Aquæ, 34
per eundem S. Abbatem benedictæ, fuscitasse à mortuis suam genetricem, summa adstantium cum

cum admiratione scribit Hieronymus à Basilii petri in suis Ephemerid. sacris die 12. Februarii, pag. 264. In vita quoque Sanctæ Teresæ, ab eadem Sancta conscripta, cap. 31. ostenditur virtus Aquæ benedictæ in expellendis demonibus, qui ipsam Sanctam aliquando insultabat. Quapropter iure optimo aspersio, si ominteretur, inanem esse benedictionem asseverandum venit ex doctrina Suarezii in p. D. Th. tom. 3. disp. 15. sect. 4. Quartid. tit. 1. de Benedictionib. sect. 3. dub. 1. & Marti Columnæ in Hydragiologia sect. 2. c. 7. n. 8. per eundem Quartum allegati.

Quoad Exorcismos, eis etiam utitur Ecclesia in benedictionibus, præcipue dum benedicit Salem, ac etiam Aquam tam per annum, quam in Vigilia Epiphaniæ, & Sabbato Sancto in fonte baptismali. Exorcismus autem idem est, ac adjuratio, ut docet S. Thomas 2. 2. q. 90. art. 1. quem omnes Scholastici, & Summi sequuntur. Adjuratio verò inductio est alicujus personæ ad faciendum, vel omittendum aliquid per invocationem Dei, vel alicujus rei Sacre. Duplex pariter est Adjuratio, una deprecativa, altera imperativa. Prima fit cum submissione, & precibus ad Deum, & Sanctos, orando, & rogando illos, ut aliquod bonum nobis concedant; vel aliquod malum avertant. Secunda fit imperando demonibus, vel creaturis irrationabilibus, ut deferant affligere populum fidelem, vel ei nocere; & idè secundum Ildorum De Eccles. Offic. cap. 20. Exorcismus est sermo increpationis contra inmundum spiritum.

Sed dicit aliquis, quomodo possunt exorcizari animalia irrationabilia, quæ non habet intellectum, ad hoc ut fugiant ab agris, ubi dilaniant legetes, prout faciunt locustæ, vermes, mures, & alia hujusmodi, quæ etiam dicuntur aliquando excommunicari? Respondetur, ex doctrina ejusdem Angelici Doctoris, 2. 2. q. 90. art. 3. in corp. quod Exorcismi in prædictas bestias non diriguntur directe ad ipsas, quasi ipsæ debeant connivere adjurationi, & fugere, avertendo malum; sed referuntur ad earum motorem; quo ductæ malum, & perniciem agunt in aliquo agro; idcirco duplici modo exorcizantur; uno quidem modo per deprecationem ad Deum directæ; ut dignetur avertere bestias illas & damnum, quod ex eis timetur; Altero modo per compulsionem, & imperium contra Diabolum, à quo animalia, siue etiam nubes, & tempestates moventur, ut deferat eadem animalia, seu nubes movere, imò eas, & alia fugare debeat, ne damnum populis inferant. Ita Valentia 2. 2. disp. 6. q. 8. punct. 2. ad fin. Sanchez in Summa Decal lib. 2. cap. 42. n. 37. Volpi Resolut. 86. num. 9. & Quartus d. tit. 1. de Benedict. sect. 3. dub. 1.

Hinc ex his patet, eadem animalia improprie excommunicari (non sunt enim capacia censuræ Ecclesiasticæ; ut bene docet Suarez in 3. p. tom. 5. disp. 5. sect. 1. in princ.) sed adjurari, ut virtute orationum, exorcismorum, & benedictionum Agrorum, quæ à Religiosis personis fit, tempore alicujus universalis devastationis, bestia illæ tanquam execratæ, & maledictæ in fugam se vertant, & cessent à damnis inferendis; prout factum fuisse in agro Romano Anno 1650. testatur Carolus Septala in Opere de Mysteriis Sacrosancti Missæ Sacrificii c. 9. his Italicis verbis pag. 58. Essendo il Prelato Referendario in Roma l' Anno 1650. vennero in quel contorno tante Cavale, & altre sorti d' animali, che divorando tutta la campagna, obligorno il Sommo Pontifice In-

nocentio X., vestito in Pontificato sopra la Loggia del Palazzo Quirinale, à benedire l' aria, e maledire dette bestie. Seguiva l' asperzione dell' Acqua Santa per tutte le quattro parti (cosa mirabile da me vista) tutti gli animali della sopra detta Campagna di Roma per molte miglia si vennero ad attuffare, & annegare nel Tevere; a segno che per molte hore non si vedeva quasi Acqua del fiume; il che rese confusione anche alla dura ostinatione degli eretici. Consimilem locustarum exitium evenisse tempore Stephani Papæ Sexti notat Magrius in Hierolexic. verb. Aqua benedicta. Et de muribus eandem Romanam Campaneam devastantibus, quos Alexander Papa Octavus exorcismis fugavit anno 1690. famam retulisse recorder. Vanam autem, imò superstitiosam eam praxim esse, qua in consimilibus casibus bestia prædicta citantur in judicium, assignato tisdem procuratore, & advocato, easdemque nonnullis judiciariis terminis servatis, sententiando, & banniendo, testantur DD. quos cumulant, & sequuntur Sanchez d. lib. 2. cap. 42. num. 39. & Volpi cit. resolut. 86. num. 11. Neque illud est omittendum circa exorcismos in Demones, à quibus vexantur Energumeni, quod licet in primitiva Ecclesia licitum esset etiam laicis adjurare Demones, & exorcizare Energumenos; ut differit Illustrissimus Sarnellius Episcopus Vigiliæ. in Speculo Cleri secularis tom. 1. lib. 4. tit. de Exorcismi; nihilominus munus hujusmodi per Concilia, & Decreta Pontificum ibidem allegata restrictum fuit ad solos clericos ordine Exorcistatus insignitos. Hodie verò ob abundantiam Sacerdotum, his tantummodò promittitur exercitium talis ministerij ita tamen ut prius obtineant expressam licentiam, & facultatem ab Episcopo; verant enim Concilia Provincialia, Constitutiones Synodales fere omnium Diocesum, atque Decreta Sacra Congregationis, ne quis Clericus, vel Sacerdos Sæcularis, aut Regularis audeat exercere Officium Exorcistæ sine permisso Ordinarii; ut legitur apud Nicolium in Flosculis verb. Exorcismus num. 1. Gavantium in Manuali verb. Exorcistæ n. Constitutiones Justinianæ lib. 3. tit. 1. c. 139. §. 130. n. 3. Et Synodum Diocesanam Abbatæ Farfer. sub Emin. & Reverendiss. D. Carolo Cardinali Barberino Abbate, & Ordinatio Anno 1686. in qua Part. 1. cap. 13. De Sacramento Ordinis sub num. 4. vers. Exorcistatus; ita decernitur: Exorcistatus tamen Officium anemine etiam Regulari in nulla, etiam propria Ecclesia, absque nostra speciali licentia sub gravissimis penis exerceatur. Hanc Synodum me allegare delectat, quia nullam aliam vidi Sacris Canonibus ea firmum innixam, & decretis Sacra Congregationis abundantius illa refertam.

Sequitur in definitione Benedictionis; Precibus ab Ecclesia ordinatis, seu permixtis; quia multæ preces sunt ab ipsa Ecclesia ordinatæ, extensæ, & statutæ; quales sunt in Missali Romano pro Benedictione Candelarum, Cinerum, & Palmarum, & aliæ in ejus fine pro benedicenda Aqua, Suppellectilibus sacris, comestibilibus variarum specierum, domorum, & navium, quæ etiam leguntur in Rituali Romano. Verum aliæ preces reperiuntur, non quidem ab eadem Ecclesia immediate ordinatæ, sed tantum permixtæ, quæ adinventæ sunt à piis personis, & impressæ in libellis privatis, præcipue pro adjuratione nubium, & grandinum; non pro exorcizandis energumenis, & hujus generis sunt illæ impressæ per R. P. Franciscum Mariam Guaccium Ordinis S. Ambrosii ad Nenum Mediolani in suo Compendio Maleficarum; in quo post librum Tertium additi sunt exorcismi, videlicet preces, ora-

orationes, & adjurationes pro exorcizandis energumenis, ac curandis febricitantibus, & hæc dicuntur 45 permissæ ab Ecclesia; nam Episcopi tenentur de eis se informare, & eosdem exorcismos approbare; ut statutum esse in Conciliis Mediolanenibus referunt Eminen. Card. de Lauræa in *Epitome Canonum verb. exorcista*. Et Corius in *Concil. Mediolanen. Epitome eod. verb. num. 13*.

Cautè igitur est procedendum in his precibus per privatas personas compositis; in malis enim etiam verbis piis, & devotis, latere solent superstitiones, vanæ observantiæ, atque etiam pacta tacita cum Dæmone, ut plene disserit Delrius *Magicar. Disquisit. libr. 3. part. poster. quæst. 4. sect. 7. & 8.* ubi confutat scripta Malleoli Canonici Tigurini, qui totabatur plures formulas exorcismorum, & precum, etiam evidenter Superstitione scatentium; idèoque ibidem Delrius retorquet, & resolvit decem, & septem argumenta, quibus præfatus damnatus Auctor exorcismos suos licitos esse conabatur demonstrare; & ipsidem non dissimiles sunt Ensalmi recitandi contra 46 pestem; (quales est ille incipiens *Crux Christi salva me, &c.*) vel ad alios morbos sanandos, quibus nefas est uti, juxta doctrinam Mouræ in *Opuscul. de Incantat. sect. 2. cap. 16.* Et Marchini in *tract. de Peste Problem. 33.* quos citat, & sequitur Diana Coordinatus *tom. 8. tract. 2. resol. 6. & resol. 7.* Quæ sunt excerptæ ex antiquo *part. 4. tract. 3. resol. 43. & resol. 62.*

Verba in definitione sequentia sunt; *A ministro ad id deputato.* Benedictiones enim non nisi à proprio Ministro sunt faciendæ. Ut autem cognoscat studiosus Lector, quis eorum sit legitimus Minister, sciat principalem divisionem benedictionum, in Ecclesiasticas, & laicas Ecclesiasticarum benedictionum Ministri sunt vel Papa, vel Episcopus, vel Sacerdos, ut infra mox demonstrabimus; & in his attendenda est Ecclesiæ ordinatio, & constitutio; sicut enim 47 ad ipsam spectat ordinare Ecclesiasticas benedictiones, pari modo ejusdem auctoritatis est determinare Ministrem, à quo perficiantur; adeo ut si alius ab illo præsumat illam benedictionem facere, peccet mortaliter, incurrat irregularitatem, & benedictio sit invalida. Suarez in *3. part. tom. 3. disp. 15. sect. 3.* & Quartus de *Benedictionib. d. tit. 1. sect. 4. dubit. 2.* Laicas verò benedictiones dispensare possunt omnes fideles, qui præminent aliis vel gradu, ut Pater, Mater, & alii majores; vel sanctitate, quales sunt servi Dei, et si laici, & in statu laicali viventes; hi enim omnes esse possunt ministri benedictionum; ut demonstrant acta Sanctorum, in quibus frequentia habentur exempla benedictionum ab ipsis dispensatarum, prout de S. Hilarione, de S. Simone Scilita; de S. Birgitta, de S. Hildegarde, & aliis laicis viris, & feminis, quos recenset Gretserus de *benedictionib. lib. 1. cap. 8.* & Quartus *d. tit. 1. sect. 4. dub. 8.* ubi addit etiam abbatissas esse legitimas ministras benedictionum in suis Monialibus; nec non Dubit. 9. & 10. in quibus advertit, in Ministro benedicente requiri attentionem, intentionem, conscientie puritatem integram precum recitationem, & rituum ab Ecclesia ordinatorum observationem, ad ritè, & rectè ministerium illud explendum.

49 *Res, & persona præsentis*, ait definitio; quia et si laica benedictio impertiri possit etiam absentibus, quibus à Deo bona augurantur; Ecclesiastica tamen benedictio regulariter dari non potest, nisi rebus, vel personis præsentibus, ut patet ex sensu orationum, & precum in Missali, vel Rituali Romano præscri-

ptarum, quæ supponunt res, aut personas benedicendas esse præsentibus; super quibus etiam cadunt ritus ordinati in ipso actu benedictionis, nempe vel unctio ut in calicibus, vel asperio Aqua benedicta, vel insufflationes in aliis rebus, vel personis, quæ si absentes forent, invalidè benedicerentur; ut benedicatur ipse quartus *cit. tit. 1. De benedictionib. sect. 2. dub. 4.* ubi tamen advertit, præsentiam hanc esse intelligendam moraliter, & morali modo quæ in rebus inanimis verificatur, si adsint intra viginti passus, itur aspersa Aqua benedicta super eis cadere possit; personæ verò benedicendæ sicut in loco, in quo Pontifex, vel Sacerdos stat, dum benedicit, vel penes dictum locum moraliter, ut qui non possunt ingredi Ecclesiam, stant in cimiterio, vel in fenestris e regione positis, in quibus stantes dicerentur satisfacere præcepto de audienda Missa juxta opinionem Veteris Diana *per. 10. tract. 14. resol. 49.* translata in Coordinatum, & repolita *tom. 2. tract. 3. resol. 18.* Excipienda est tamen benedictio cum Indulgentia, quæ in articulo mortis, ut plurimum, mittitur à Summo Pontifice per nuncium, vel per epistolam, illa enim ex speciali privilegio, vel ob expresse Pontificis voluntatem confertur etiam in absentem.

Sanctificantur, ut divino cultui inserviant dictum est in definitione; quia benedictiones institutæ sunt ab Ecclesia ob duplicem finem. Unus est Divinus Cultus, ad quem spectat major decencia, & ornatus in administrandis Sacramentis, & Sacrificio offerendo, Alter est utilitas fidelium. Igitur Sanctificantur, ut inserviant Divino Cultui, Tempora, Calices, Cruces, Suppellectilia; & alia Ecclesiastica ornamenta; pro quibus omnibus institutæ sunt ab Ecclesia suæ propriæ benedictiones. Bonanica de *Sacrament. disp. 1. qu. 7. punctum unico*; & Quartus *d. tit. & sect. 5. dub. 1.*

Tandem subditur in definitione: *Vel à quocunque fidei rebus, aut personis etiam absentibus celestis opis invocatur, ut saluti tam corpori, quam animæ proficiant*; in quibus verbis tria sètu digna continentur. Primum est benedictio laica, quæ etiam à personis nullo clericali charactere insignitis, si in eis vel titulus Sanctitatis, vel gradus majoritatis effulgeat, potest 52 elargiri, ut dictum est supra. Secundum est, quod hæc laica benedictio etiam absentibus dari potest, tum per litteras, tum per nuncios; tum ore, tum corde. Tertium est, quod utraque benedictio est proficua tum animabus, quàm corporibus fidelium; 53 siquidem quò ad animam, delentur venialia, remittuntur poenæ, dantur gratiæ excitantes, seu præventives, & compescitur Dæmonum audacia, & vis in tentando; ut fufius docent S. Thomas *3. p. qu. 87. art. 3.* Suarez in *eandem 3. p. tom. 3. disp. 25. sect. 4.* Delrius *Disquis. magicar. lib. 6. tit. 3.* Martilius Columna in *Hydragiologia sect. 3. cap. 2.* & Quartus *d. tit. 1. sect. 5. dubit. 2.* & seqq. ubi disputat de prædictis omnibus effectibus; concludens, eos ex opere operantis ex communiori opinione obtineri, & non semper omnes, & infallibiliter; sed per modum impetrationis, ex meritis ipsius Ecclesiæ.

Quò verò ad corpora proficiunt benedictiones, & res benedictæ, quia obtinent sanitatem, ut precatur Ecclesia in benedicendis rebus comestibilibus; ac etiam bona temporalia, quando saluti æternæ non sunt nocitura, & ipsi fideles utuntur rebus benedictis debita cum veneratione, fide, ac spe in Deum; ut notat Suarez *d. tom. 3. disp. 16. sect. 4.* Et Quartus *d. sect. 5. dub. 7.* Qui quidem effectus sequen-

tibus exemplis ex vitis Sanctorum depromptis confirmantur.

- Apud Coloniam Agrippinam, quæ est insignis
 54 Metropolis Germaniæ, fuit Magister quidem Alexander nomine, Canonicus, Doctorque famosissimus in eadem Urbe; quo tempore Sanctus Bernardus Abbas Clarevallis, iussu Engenii Papæ Tertii, signis, & virtutibus innumeris coruscans ibidem Principes, & populum hortabatur ad bellum sacrum pro recuperatione Terræ Sanctæ. Cum multi nobiles, & sapientes viri, hortationibus ejusdem Sancti Abbatis; Religionem monasticam essent amplexi; ad illam excitatus fuit eam prædictus Canonicus Alexander; sed ipse juvenis, & secularis scientiæ typo turgens; divitiarum quoque, & transitorii honoris infulis adornatus, conversionem suam abhorrebat, & visionem in somnis habitam de habitu Monastico, & Abbatiali baculo, sibi à S. Bernardo in manibus posito, indignatus considerabat. Sequenti die beatissimus Abbas eximium Pilem sibi oblatum, *Parcam* appellatum, oculis in cælum elevatis benedixit, & eidem Canonico Alexandro misit in domum, quo accepto cum vesceretur, Alexander ipse tanta interiore devotione motus fuit, & desiderio Religionis, ut statim ad Sanctum Abbatem accedens voluerit Monasticum habitum suscipere, & vitam claustralem profiteri; in qua eregigè, & sancte vivens meruit Abbas fieri, & post mortem titulo Beati potiri. Ecce vis, & energia benedictionis servorum Dei. Ita in *Speculo exempl. dist. 3. exempl. 14.*

- Consimilis est conversio plurium nobilium Juvenum, qui mundanis delectationibus dediti accesserunt joci causa ad Sanctum Abbatem Bernardum. Is enim eis benignè exceptis, ad bibendum iussit cervisiam, quam prius benedixerat, propinari. Biberunt, & statim cæperunt sese mutuis inflammare sermonibus, quia cor eorum ardens factum erat in Deum; quo inspirante, & benedictione servi Dei operante, conversi à viis malis spirituali militiæ illico dexteræ dederunt, ut legitur, in eod. *Speculo dist. 8. exempl. 26.*

- In Vita Ven. Vincentii Carassæ Societatis Jesu per Danielem Bartoli conscripta (*lib. 1. cap. 3. s. ult.*), legitur, à Ducissa ejus Matre dono datum fuisse ejusdem filii collobium sericum cuiusdam domus suæ famulo, qui tres gnatos habebat. Unus post alium ex gnatis ipsis cæpit induere collobium illud; & tanto desiderio Religionis accensus quilibet fuit, ut Patre etiam reluctante, domum, ac mundum deferentes singuli Religiosi facti sint.

- Jucundum omnino & exemplum benedictionis S. Francisci Xaverii, quod narrat idem Bartolus in
 57 *Asiae Histor. par. 1. lib. 2.* dum enim Sanctus ille navigaret ad Indias, & unus ex vectotibus aleis ludens, totam pecuniam amisisset, ita ut in desperationem traheretur, S. Xaverius miserans ejus, benedixit illi aleas, hortatus, ut iterum luderet; quod cum fecisset, omnem amissam pecuniam recuperavit; hanc prosperitatem ex benedictione servi Dei consecutus. Habentur etiam prædicta exempla apud Hieronymum à Basilica Petri in ejus *Sacris Metamorphos. Centur. 1. conv. 96. 97. 98. & 100.* & alia plura in Sacris Ephemeridibus, ubi vitæ Sanctorum ab eodem Auctore descriptæ sunt facili, sed devoto stylo.

- Quò ad tertium: Si quaerimus, quot sint benedictionum species? Repetenda est antedicta divisio, quod alia sunt benedictiones Ecclesiasticæ; & alia Laicales. Hæ sunt, quæ dantur etiam à personis laicis;

illæ, quæ ab Ecclesia sunt ordinatæ, & institutæ, & à solis Ministris Ecclesiasticis conferuntur. Quartus de *Benedictionibus d. tit. 1. sect. 1. dub. 2.* Pallerinus de *Pollut. Ecclesiæ dist. 9. cap. 38. num. 2.* ubi laicales benedictiones appellat privatas; Ecclesiasticas verò nominat publicas, & eas reponendas ait inter Sacramentalia.

Rursus benedictiones dividuntur in constitutivas, & invocativas, juxta celebrem distinctionem Cardinalis Cajetani, quem omnes DD. sequuntur in *D. Thom. 2. 2. q. 88. art. 11.* Constitutivæ benedictiones faciunt rem sacram, & ita eam mancipant Divino cultui, ut amplius absque peccato applicari non possit ad profanos usus, & tales sunt benedictiones Ecclesiarum, sacrarum Suppellectilium, Calicum, Corporalium, & similium. Invocativæ sunt, quæ tam per Ministros Ecclesiæ, quam per laicos personas sunt super rebus, vel personis, illis implorando Divinam opem; quamvis remaneant in suo statu laicali, & deservire possint profanis usibus, & tales sunt benedictiones domorum, navium, rerum comestibilium, ac filiorum. Quartus d. *dub. 2. Vers. Quarto.* Navarrus in *Commentar. de Spoliis Cleric. §. 18. num. 9.* Layman *lib. 5. tract. 9. cap. 13.* & Pallerinus d. *dist. 9. cap. 38. num. 3.*

Uterius Benedictionum Constitutivarum alia sunt Propriæ Summi Pontificis, alia Cardinalium, alia Episcoporum, alia Sacerdotum, alia Abbatum & Prælatorum Regularium; de quibus breviter quæ essentialia sunt, explicabimus.

Ad Summum Pontificem omnes benedictiones spectant, in eo enim plenitudo Sanctitatis, & spiritualis Jurisdictionis residet; specialiter tamen duæ benedictiones dicuntur esse propriæ ipsius Papæ; nempe *Benedictio Rosæ aureæ*, nec non *Agnorum Dei ex cere albæ*. Aurea Rosæ benedicitur annuatim à Papa Dominica Quarta Quadragesimæ, quæ appellatur *Dominica Latære*, & in qua DD. Cardinales induuntur vestibus rosaceis; quæ quidem Rosæ aureæ benedictio sit in signum *Latitæ*, & ad erigendam spem fidelium ad gaudia cælestis Jerusalem, de qua eo die commemoratio habetur in Missa; ad hoc ut fatigati quadragesimali jejunio non deficiant, sed expectatione æternæ vitæ vires sumant; ut dixerit Quartus de *Benedict. tit. 2. sect. 2. Præclud. 1. & 2.* ubi ex pluribus demonstrat, Rosam esse symbolum Paradisi, & allegat Ven. Bedam *serm. 18. de Sanctis*, asserentem, quod in Cælo Empirico neque Rosæ, neque *Liliæ* desunt; de qua quæstione videantur argumenta hinc inde per me deducta in *Opuscul. de Prima Aundi etate serm. 2.* Hæc solemnitas benedicendi Rosam auream à Papa, antiquissima est; erat enim in usu ante tempora Leonis Papæ Noni, qui regnavit anno ML. de quo Cencius ejus Camerarius scripsit quod pensionem annuam imposuerat per redditus Monasterii S. Crucis Lotaringiæ pro expensâ hujus Rosæ, ut notat Magrius in *Hierolexic. verb. Dominica Latære*. Et de eadem solemnitate extat Sermo Innocentii Papæ Tertii, & Pii Papæ Secundi in eadem *Dominica Latære* juxta antiquum morem Roanorum Pontificum qui loquendi intra Missarum Solemnia ad Populum, Pontifices, completa Missa, & benedictione ejusdem Rosæ aureæ; quæ fieri solebat in Ecclesia sanctæ Crucis in Jerusalem, tanquam cælestis Jerusalem figura, eandem auream Rosam alicui Regi, seu Magnati mittebant. Hinc Alexander Papa Tertius anno 1177. celebravit hanc caeremoniam Venetiis in Ecclesia Sancti Marci, & ipsam Rosam auream dono dedit Serenissimo Benedicto Ziani Venc.

Venetæ Reipublicæ tunc Duci; teste Petro Blesensi in *serm.* 15. Emin. Card. Baronio ad *d. annum num.* 18. & Flavio Blondo *Decad.* 2. *libr.* 6. cuius exemplum imitatus Alexander Papa VIII. Anno 1690. eadem

64 Rosa aurea à se benedicta Serenissimum Vanetiarum Ducem Franciscum Maurocenum donatum esse voluit.

Agnorum Dei ex cera alba purissima confectorum est altera benedictio propria solius Summi Pontificis, quam facit anno primo sui Pontificatus in diebus octavæ Paschæ Resurrectionis Domini, & deinde anno quoque septimo, dum vivit, & hic Ritus est antiquissimus; adeo ut multi velint, suam originem esse coarvam Cerei Paschalis benedictioni; cum enim gentiles haberent in usu appendendi collo infantium bullas cereas cum superstitiosis signis, ad evitandas fascinationes, teste Varone *libr.* 6. de *Lingua Latina*, & Calatio de *Veterib. Sacr. Christ. ritib. cap.* 48. à Christi fidelibus in primitiva Ecclesia mutata fuit superstitio in Religionem, & ex Cera Paschalis Cerei benedicti coeperunt bullas, seu formulas orbiculares cum imagine Agni significantis Christum conficere, ad reparandos Demonum insultus tum in infantibus, tum in propriis domibus; & ad aucta Ecclesiæ majestate, & religionis pompa; per ministros Papæ ipsæ formulæ cereæ formate, & Agnorum Dei nomine insignitæ ab eodem Papa tantummodo, ut consecrarentur, & benedicerentur, consuetudo firmavit, de qua Alcuinus de *Divinis offic. tit. de Sabbato Sancto*, Amalarius Fortunatus de *Ecclesiastic. offic. libr.* 1. *cap.* 17. Onuphrius Panvinius in *Libello de Agnis Dei*, quem commentatus est, & eruditione plurima exornavit Joseph Maria Suaresius Episcopus Vasonensis Anno 1656. qui Corollario primo Auctores plurimos refert, de antiquitate Agnorum Dei; & eorumdem solemnem Pontificiæ benedictionis; circa quam videndus etiam Castaldus in *Praxis Cærimon. libr.* 3. *sect.* 9. *capit.* 3. ubi methodum & formam, quibus ipsi Agni Cerei benedicuntur exarat; nec non Magrius in *Verb. Agnus Dei*; ubi *col.* 3. notat, S. Gregorium Magnum binos Dei Agnos à se benedictos, auro alligatos misisse Theodolindæ Uxori Regis Agilolphique adhuc in Civitate Moguntia conservantur. Et Quartus de *Benedictionibus tit.* 2. *sect.* 8. per totam; ubi plene dissert de hac benedictione.

66 Virtutes horum Agnorum Dei per Papam confectorum plures sunt: & valent præcipue contra fulgura, & grandines; contra incendia ad extinguendum ignem; in naufragiis, in periculis parturientium mulierum; & ad repellendas alias Dæmonis, vel Dæmoniacorum astus, & insultus; juxta sequentes versus, quos Urbanus Papa V. fertur misisse ad Imperatorem Græcum unâ cum tribus Agnis Dei prædictis, ut notant Quartus d. *sect.* 8. *Prelud.* 3. Magr. eod. *verb. Agnus Dei col.* 4. & Stephanus Quaranta in *Summa Bullar. eod. verb.*

Balsamus, & munda cera cum Christum unda
Conficiunt Agnum: quod munus do tibi magnum.
Fonte velunt natum per Mystica Sanctificatum.
Fulgura ne urant Tignum, arcet, & omne malignum;
Peccatum frangit; ut Christi Sanguis, & angit.
Pregnans servatur, simul & partus liberatur
Muneris aperi dignis: virtutem destruit ignis.
Portatus munde de fluctibus eripit unda.
Morte repentina servat, Satanaeque ruina.
Si quis honoret eum, retinet super hoste trophæum.
Parsque minor tantum, tota valet integra quantum.
Agnus Dei miserere mei;
Qui crimina tollis, miserere nobis.
Doct. Cleric. Tom. I. Lib. III.

Die his Agnis Dei hæc veniunt notanda ex Moralisticis pro casibus conscientiæ. Primò, quod tangi non possunt, nisi ab illis, qui constituti sunt in ordine Sacro, quia Sacro Christumate sunt delibuti, juxta *text. in cap. Sacras disp.* 23. Et idè neque Clerici, neque Moniales, neque laici possunt eos sine culpa attrectare. Azorius *tom.* 1. *libr.* 9. *cap.* 9. *qu.* 3. Bonacina in *primum Decalogi præceptum disp.* 3. *qu.* 1. *punct.* 4. *num.* 13. Secundò, prohibitum esse eisdem Agnos Dei Cereos à Papa benedictos minio pingere, vel alio colore notare sub pœna excommunicationis ex *Constit.* 2. Gregorii XIII. incipien. *Omni certe studio*. Bonacina d. *punct.* 4. *num.* 12. Lezana in *sum. tom.* 3. *verb. Agnus Dei num.* 4. & 5. ubi advertunt, prædictam censuram nulli esse reservatam, & non esse peccatum, eodem Agnos ab aliis forsan miniatos, vel depictos retinere. Tertiò, ipsos Agnos Cereos benedictos vendi non posse sub pœna Simonia; *DD. ubi supra*, & Giballinus de *Simonia quest.* 12. *Consect.* 4. qui etsi licitam faciant venditionem ratione materie, vel expensarum itineris; tamen ex decreto Cardinalis Vicarii Papæ sub nullo prætextu vendi posse testantur Riccius *Lucubrat. Ecclesiastic. libr.* 1. *cap.* 9. *num.* 8. Magrius d. *verbo Agnus Dei in fine*. Quarto non esse sacrilegium fornicari ab habente Agnum Dei benedictum, etsi committatur in eum aliqua irreverentia; prout etiam si donaretur Amasæ, ex doctrina Dianæ *part.* 1. *tract.* 7. *resol.* 18. & *part.* 3. *tract.* 4. *ref.* 67. Quæ in coordinato sunt impressæ *tom.* 1. *tr.* 7. *ref.* 80. *ref.* 81. & *ref.* 165. §. 9. & ex Quarti d. *tit.* 2. de *benedict. sect.* 8. *dub.* 7. Quintò ipsi Agni Cerei non sunt gestandi in annulo, neque projiciendi in agros, neque arboribus affigendi, ramisve suspendendi: sed tantummodo in casu incendii possunt in ignem projici; atque tempore tempestatum eorum cera adoleri ad suffumigationem in agris, arvis, & vineis ad depellendas diabolicas tempestates, ut ex *Decretis S. Caroli colligit Corius in Epitome Conc. Med. verb. Agnus Dei*, & Quartus d. *sect.* 8. *dub.* 6.

Quòd si quis curiosus peteret, an Episcopi in suis Diocesibus possint benedicere Rosas aureas, nec non Agnos Cereos, illosque consecrare, prout facit Romæ Summus Pontifex? Respondendum esset negative; licet enim non defuerint Canonistæ, & Moralistæ, qui scripserint, Episcopum posse facere in sua Diocesi quicquid potest facere Papa in tota universali Ecclesia, nisi expresse prohibeatur, quos cumulat Diana *part.* 3. *tract.* 6. *ref.* 82. §. 3. & *part.* 7. *tr.* 10. *ref.* 36. quæ leguntur in coordinato *tom.* 3. *tr.* 2. *ref.* 22. & *ref.* 27. & Barbosa de *Offic. & Pot. Episc. allegat.* 33. *num.* 17. ex quorum doctrina videretur dicendum, has benedictiones Rosæ aureæ, & agnorum Cereorum nullibi esse prohibitas, & per consequens licite fieri posse ab Episcopo; nihilominus contrarium est omnino tenendum; quia asserta doctrina est falsa, ut probat Fagnanus in *cap. Perniciosum à num.* 29. & seqq. de *Offic. ordin.* à quo non dissentiant Barbosa, & Diana locis citatis, ubi alios allegant, talem facultatem in Episcopo non recognoscetes, eâ ratione, quia Episcopi vocati sunt ab Ecclesia Romana in partem sollicitudinis, non in plenitudinem potestatis *cap. Qui se sit, & cap. Decreto.* 2. *q.* 6. Et satis est, ex solo usu, vel consuetudine cognoscere esse aliquid reservatum soli Papæ, etiam ex tacita ejus voluntate, ne inferiores audeant, in eo se ingerere; inferioribus enim non licet sibi arrogare ea, quæ Papa vult, & intendit, ex solo voluntatis suæ placito sibi retinere: aliàs non esset inferior, sed par & æqualis, ut dissert Diana *Coordinatus d. resol.* 27. *num.* 4.

E c

Idcir-

Idcirco cum antedictæ benedictiones Rase aureæ, & Agnorum Dei cereorum reperiantur positæ in solo ceremoniali Papæ, satis constat, ejus voluntatem esse, ut à nullo præter eum exercentur, prout nunquam ab aliquo Episcopo in tot sæculis factæ fuerunt; & ita concludendum, ab aliis Episcopis eas fieri non posse, tanquam proprias solius Papæ, & ipsi reservatas, ut docet in puncto Quartus d. tract. de Benedictionib. tit. 2. sect. 2. dub. 1.

Ad Eminentissimos S. R. E. Cardinales, si quærimus, quæ benedictiones spectent, & quas ipsi dare, vel facere possint? distinguere oportet, an Cardinales sint Episcopi? Vel tantum Sacerdotes? vel solummodo Diaconi? In primo membro Cardinales Episcopi, absque dubio possunt facere omnes benedictiones, quæ propriæ sunt Episcoporum, constitutivas, & invocativas, etiam cum unctione Sacra; quæ pendent ab ordine Episcopali, in cujus collatione manus Episcopi inunguntur (ut ait Innocent. III. in cap. Unico. De Sacra Unct.) ut ostendatur, accipere potestatem benedicendi, & consecrandi. Ideoque omnes benedictiones, quæ cum Sacra Unctione fiunt, spectant ad Episcopum, & per consequens ad Eminentissimos Cardinales ordine Episcopali insignitos in eorum Titulis, & Ecclesiis. In secundo membro, si Cardinales sint tantum Sacerdotes; poterunt ex privilegio Apostolico annexo excelssimæ suæ dignitati eas benedictiones facere etiam cum unctione Sacra, quæ ex privilegio Apostolico concessæ sunt Abbatibus Sacerdotibus, habentibus jus exercendi Pontificalia, & deferendi Mitram, & baculum, de quibus Barbosa de Offic. Episc. allegat. 3. num. 6. & Gratian. Discept. forens. cap. 845. Ipsi enim Cardinales vallati sunt tribus illis requisitis; ideoque non debent esse deterioris conditionis, quam Abbates, & sic poterunt in suis Ecclesiis Titularibus, & commendatis campanas benedicere; calices, & patenas consecrare; præter alias benedictiones Sacrarum suppellectilium, & collationem primæ Tonsuræ, & ordinum minorum; quos suis familiaribus, ex inveterata consuetudine conferunt. Barbosa d. allegat. 3. num. 15. ubi DD. cumulat. Et de Jure Ecclesiast. Univers. lib. 1. cap. 4. num. 40. Principaliter 70 autem Cardinales in Sacerdotio constituti possunt solemnem benedictionem more Episcoporum populo impertiri, cum verbis illis *Sit nomen Domini benedictum, &c.* ut docent Hostiens. & Joan. Andr. in cap. 1. de Supplen. neglig. Prelat. Fagnanus in capit. Ne pro dilatione. num. 42. ubi allegat Extravagantem Clementis VII. quæ incipit: *Sanctissimus in Christo Pater, &c.* De Penitent. & Remission. In tertio autem membro, si Cardinales sint tantummodo Diaconi, res videtur pati aliquam difficultatem, quia ad officium Diaconi non spectant benedictiones, attenta eorum origine, sed Sacerdoti sacrificanti assistere, Evangelium legere, Eucharistiam populo ministrare, & alia hujusmodi facere; non autem benedicere; ut expressè legitur in Constitution. Apost. lib. 8. cap. 28. & notat Glossa in cap. Ecce. Verb. Benedicere. dist. 95. ubi in specie de benedictione Solemni, quam dat Episcopus; non autem eo inferiores. Glossa in cap. Abbates. Verb. Si Abbas. De Privileg. in 6. Porro dicendum est, quod Cardinales Diaconi omnes benedictiones dare, & facere possunt, quas faciunt Abbates privilegiati, iis exceptis, in quibus necessaria est Unctio Sacra; idcirco sacra suppellectilia benedicere, & solemnem benedictionem dare populo possunt, per verba *Sit nomen Domini benedictum.* Ea ratione, quia hanc benedictionem potest imper-

tiri, qui habet jura Episcopalia, vel quasi, ex d. cap. Abbates, ubi DD. De Privileg. in 6. prout & habent Diaconi Cardinales, & ita docent S. Antoninus in Summa 3. p. tit. 14. cap. 16. §. 9. & pluribus citatis novissimè Jacobus Pignatellus tom. 10. consult. 117. num. 53. & seqq. ubi resolvit argumenta contraria, & num. 59. & 60. considerat, quod Jus benedicendi spectat etiam ad officium Diaconi, qui benedicit Cereum Paschale; & ad Evangelium, & in horis Canonis dicit *Dominus vobiscum*, quæ verba habent rationem salutationis, & benedictionis populi. Quastante Pignatelli, & DD. quos allegat, opinione, non est attendendus Gavantus in Manuali Verb. Cardinalis num. 19. ubi scripserat, quod si Cardinalis est tantum Diaconus non potest benedicere populum, neque rem aliquam, nec simpliciter, nec solemniter; nisi spcialem habeat à Papa facultatem; quia contrarium est omnino verum.

Ad Episcopos autem pertinent omnes benedictiones; Circa quos sciendum; illas esse in quadruplici differentia. Primæ sunt benedictiones rerum, quæ debent esse materia Sacramentorum, ut benedictio Chrismatis, & Olei infirmorum, & hæ fieri non possunt, nisi ab Episcopis. Quartus d. tit. 1. de Benedictionibus sect. 4. dub. 5. in princ. Barbosa allegat. 30. num. 6. & Jordanus tom. 1. lib. 3. tit. 2. num. 10. quidquid dicat in contrarium Cajetanus ibi allegatus. Secundæ sunt illæ, in quibus intervenit Sacra Unctio, videlicet benedictiones Altarium, Campanarum, & Calicum; & hæ, licet sint propriæ Episcoporum, possunt ex Apostolico Privilegio fieri etiam ab inferioribus, quales sunt Abbates. Tamburin. de Jure Abbatum tom. 1. disp. 23. per totam. Tertiæ sunt, in quibus Unctio Sacra non adhibetur, sed verbales vocantur: & ex his illæ, quæ concernunt res necessarias Sacrificio Missæ, ut benedictiones Corporalium, & Sacerdotalium indumentorum, pertinent ad Episcopum; etiam ad ejus instantiam Sacra Rituum Congregatio eas deleget Sacerdotibus; in aliqua Ecclesiastica dignitate constitutis, ut servatur in hac Diocesi Patavina, non tamen indefinitæ, sed ad triennium, vel quinquennium, Quarto loco est benedictio Solemnis in Missa per verba si- 72 prærepetita, *Sit nomen Domini benedictum &c.* & hæc est quidem sic propria Episcopi, ut si simplex Sacerdos ea uteretur, incurreret in Irregularitatem, Glossa in cap. Ministrare. 26. qu. 6. Majolus de Irregularit. lib. 4. cap. 13. num. 4. Nihilominus ex Privilegio Papæ est delegabilis etiam inferioribus Episcopo, ut diximus supra de Cardinali Diacono, immò ex consuetudine est præscriptibilis per simplices Sacerdotes. Pignatellus d. tom. 10. consult. 117. n. 60. ubi notat in Ecclesia Parisiensi Parochos uti ea Solemni benedictione; prout fit in Ecclesia Græca, in qua nulum est discrimen inter Solemnem benedictionem Episcoporum, & simplicium Sacerdotum ex traditis per Isaacum Lambertum in Pont. Eccl. Græca part. 11. Liturg. Ord. de Ritu benedictionis.

Demum: Alia est benedictio propria Episcopi; 73 illa scilicet, quam manu aperta dat populis genuflectentibus, dum ipse Episcopus ambulat, velequitat per suam Civitatem, vel Diocesim, ut in Ceremoniali Episc. lib. 2. cap. 5. in princ. de qua scribunt Barbosa alleg. 27. à num. 63. & seqq. & Jordanus d. tom. 1. lib. 5. tit. 15. à num. 39. & seqq. ubi notat, hanc benedictionem esse ita propriam Episcopi, ut si quis absque ejus licentia eam daret, esset puniendus, ac tantæ virtutis pariter esse; ut per eam deleantur peccata venialia, ex doctrina S. Thomæ 3. p. qu. 87. art. 3. Card.

Card. Tolerti lib. 3. cap. 3. num. 9. de qua scripsimus in *Decis. Anni 1687. in Quest. Mensis Decembris.*

Ad Sacerdotes spectant alia benedictiones, in quibus Sacra unctio non adhibetur, de quibus in Missali Romano, & Rituali; sed cum triplici distinctione. Alia enim fieri non possunt, nisi ab habentibus delegatam facultatem à Sede Apostolica, & ejus nomine, à Sacra Rituum Congregatione; quæ illam concedit ad tempus limitatum Sacerdotibus in aliqua dignitate Ecclesiastica constitutis, quales sunt Præpositi, Archipresbyteri, Vicarii foranei, & hic Patavii Primicerius, & Massarius Congregationis Parochorum; & hæc facultas datur pro benedicendis Sacerdotalibus indumentis, Mappis Altarium, Corporalibus, Tabernaculis, Pixide pro aservanda SS. Eucharistia, Cruce, atque Imaginibus Christi, Deiparæ, & Sanctorum. Gavantus in *Rubric. Missal. part. 4. tit. 19. num. 23.* Vel cum facultate delegata simpliciter Sacerdoti per ipsum Episcopum; & sunt benedictiones primarii Lapidis pro ædificanda Ecclesia; pro benedicenda ipsa pariter Ecclesia jam ædificata; nec non Cæmeterio; ac etiam pro reconciliandis Ecclesia (quæ prius non fuisset consecrata) & cæmeterio in pollutionis casibus, de quibus Rituale Romanum *sub tit. de Benedictione.*

Secundi generis benedictiones ad Sacerdotes spectantes sunt illæ, quæ sunt propriæ Parochorum, & fieri non possunt, nisi ab exercentibus Curam animarum. Hujusmodi esse censentur benedictiones Sponsorum, Fontis baptismalis in Sabbato Sancto, atque domorum in eadem die. Reliquæ omnes, candelarum, cinerum, palmarum, ovorum, aliorumque comestibilium etiam à Sacerdotibus non Parochis fieri possunt, ad quem effectum earum formulæ, & preces politæ sunt in Missali Romano; & hinc processit illa Regula, quam approbant Gavantus in *Rubric. Missal. d. part. 4. tit. 19. num. 1. & num. 20.* & Pignatellus *tom. 6. consult. 76. num. 11.* quod benedictiones notatæ in Missali sunt communes cuicunque Sacerdoti, etiam Regularibus in suis Ecclesiis; illæ verò, quæ ponuntur in Rituali Romano, censentur reservatæ Curatis animarum.

Hinc non levis est disputatio inter Doctores; an benedictio Mulierum post partum fieri possit à solo Parocho, vel etiam à Regularibus? Et ad horum favorem respondisse Sacram Congregationem die 2. Julii 1620. assertit Novarius in *Summa Bullarum part. 2. Commentar. §1. num. 17.* ea ratione, quia, etsi collocata existat talis benedictio in Rituali Romano, statim post Ritum celebrandi Matrimonium, nihilominus Rituale in rubrica hujus benedictionis non nominat Parochum, prout paulo ante fecit in Rubrica benedictionis nuptiarum; sed nominat simpliciter Sacerdotem; dicens: *Si qua puerpera, &c. petierit à Sacerdote benedictionem.* Caterum contra Regulares scripsit Genuensis in *Praxi Curia Archiepiscop. Neapol. cap. 72. num. 13.* cum enim puerpera pro receptione illius benedictionis solita sit offerre candelam, ad imitationem Deiparæ, quæ obtulit parturiturum, aut duos pullos columbarum, & omnis oblatio Parochianorum de Jure spectet ad Parochum; ad ipsum pariter debet pertinere benedictio puerperæ privative quod ab aliis quoscunque, etiam Regulares; ut etiam docet Pignatellus *tom. 5. consult. 77. per totam.* addens sequentes rationes; quia hæc benedictio est accessoria benedictionis sponsorum; sit cum cotta, & stola, quæ est signum jurisdictionis, quam Regulares exercere non possunt, cum eam non habeant in exteris mulieres; à quarum immo consortio,

Doct. Clericali Tom. I. Liber III.

& colloquio eos alienos esse convenit, ut pluribus Sanctorum exemplis ibidem Pignatellus demonstrat. Ulterius, quia sic servatur Roma, quæ est Sacrorum Rituum Magistra. Rota coram Merlino *Decis. 657. num. 21. & Decis. 745. num. 12.* Quibus, aliisque pluribus congruentiis per eundem Pignatellum allegatis, tandem concludit, Sacram Concilii Congregationem re semel, ac iterum mature discussa in *Una Antuerpiensi die 18. Novembris 1662.* censuisse ac declarasse, *Non licere Regularibus in propriis Ecclesiis mulieres post partum ad Purificationem admittere.* Neque obstat contraria declaratio ejusdem Sacre Congregationis de anno 1620. 2. Julii, apud Novarium, quia processit ad favorem Regularium Civitatis Bononiæ; qui habebant pro se consuetudinem, & legitimam præscriptionem benedicendi mulieres post partum, qua cessante, talis benedictio à proprio Parocho est facienda; ut diximus etiam supra *Decis. XXXII. num. 80.*

Ad Abbates autem, consecrationis munere insignitos, vel Privilegio Apostolico vallatos, spectant omnes benedictiones, tam cum Sacra unctione, quam sine ipsa, & ideo possunt calices, patenas, & campanas benedicere, nec non Sacerdotalia Indumenta; sed pro usu & servitio Ecclesiarum sibi subditarum; non autem ad petitionem alienorum, ut supra plenè probavimus circa consecrationem Alarium *Decis. XIII. à num. 21. & seqq.* ubi plures rationes adduximus, Decreta Sacre Congregationis, & Doctores itatenentes, quibus addendi sunt Lezana in *Sum. tom. 3. Verb. Benedictio num. 7.* Gavantus in *Rubric. Missal. part. 4. tit. 19. num. 22.* Et in Manuale Episcoporum *Verb. Abbas num. 29. & 30.* Nicolius in *Flocculis eod. Verb. Abbas num. 5. & Lanulca in Theatro Regul. Verb. Benedictio num. 2.* ubi addit, cautè esse legendos Auctores, qui extendant hanc facultatem ad paramenta, & res aliarum Ecclesiarum, quales sunt Alcanius Tamburinus de *Jure Abbat. disp. 23. quest. 13. tom. 1. & Quartus de Benedictionib. dict. tit. 1. sect. 4. dubit. 6.* qui manifestè falluntur.

Ad Prælatos tandem Religionum mendicantium spectant ex Apostolicis Privilegiis benedictiones omnes, in quibus Sacrum Chrisma non adhibetur, & ideo possunt benedicere Corporalia; Vestes Sacerdotales, & Ecclesiastica peramēta, ut docent communiter omnes Moraliste; Quartus *d. sect. 4. dub. 7.* Diana Coordinatus *tom. 7. tract. 1. resol. 24.* quæ desumpta est ex veteri, in quo jacebat, *part. 3. tract. 2. resol. 40. & Lezana d. tom. 3. Verb. Benedictio num. 8.* ubi ita scribit: *Hæc porro facultas Prælatorum Regularium benedicendi ornamenta Ecclesiastica, seu alia, in quibus Chrisma non intervenit, intelligi debet ad proprios usus, & pro ipsorum Ecclesiis, non pro aliis.* Et refert declarationem Sacre Congregationis diei 13. Mensis Martii 1632. de qua etiam Barbolæ in *Decis. Apost. Verb. Abbas num. 1. & Novarius in Lucerna Regular. V. Benedicere num. 3.* Quæ omnia hucusque dicta deserviunt pro intelligentia benedictionum Ecclesiasticarum, sive sint constitutivæ, sive invocativæ tantum, quæ sunt à supradictis Ecclesiasticis personis.

Laicales autem benedictiones, quæ solummodo invocativæ sunt, sunt, ut plurimum, à parentibus super filios suos, sive naturales, sive spirituales, & harum origo licet in Scriptura Sacra videatur incipere à Noe post diluvium, quando data maledictione Chamo filio irreverenti, benedixit Sermo, & Japheto; nihilominus credendum est, ipsum primum Parentem Adam soli-

Et 2

tum

tum fuisse benedicere filios, & nepotes suos, ut dixerit Quartus de *Benedictionibus* tit. 3. sect. 17. *Prelud.* 1. quem postea sequuti Patriarchæ consueverunt benedicere suos filios, cum essent morituri, ut legitur de Isaac *Genes.* 17. & de Jacob *Genes.* 48. & 49. & sic de cæteris; forma autem benedicendi filios non est certis verbis præscripta, sed pendet à pietate Parentum, qui in lege Evangelica, unâ cum verbis invocantibus bona spiritualia, & temporalia filiis suis, debent adhibere signum Crucis, & illam formare manu super illos, ut advertit Quartus d. *Prelud.* 1. quia Crucis signum est instrumentum cujuscunque boni, teste Tertulliano de *Baptismo* cap. 8. Fructuosam autem esse filiis Parentum benedictionem affirmat Ecclesiastic. cap. 3. vers. 11. dicens: *Benedictio Patris firmat domos*: id est stabilit familias, ut Tirinus commentatur, & è contra *Maledictio Matris eradicat fundamenta*, cujus horrendum exemplum narrat S. Augustinus *libr.* 22. de *Civit. Dei* cap. 8. quod refert Menochius in *sua Oeconomica Christiana* *libr.* 7. cap. 14. num. 5. ubi addit alios duos casus, unum Matris maledicentis filium ingratum, & obsecrantis, ut occisus sibi domum posset deferri; alterum Patris à filio percussus, & dicentis: utinam manus illa tibi abscindatur, & tu in furca suspendaris; utrumque autem successit intra tres dies; siquidem duo filii prædicti bibendo, & ludendo simul in caupona, ad rixam provocati maledictus à Patre occidit maledictum à Matre, quem ita vulneribus confossum gens ad ipsam portavit; homicida autem capto à satellitibus manus fuit obruncata, & deinde ob homicidium ipsemet in furca suspensus. Hinc S. Caterina Senensis adhuc puerula Matri suæ quodam die maledicenti, sapienter dixit: Mater mea noli maledicere, quod si ego tibi inobediens sum, verberare me ipsam non desinas. Ita Frigerius in *Vita ejusdem Sanctæ. libr.* 1. cap. 4. num. 3.

Quò ad ultimum. Si quaerimus, quæ necessaria sint ad benedictionem novæ Ecclesiæ, vel Cæmeterii? Respondetur; delegandam esse licentiam ab Episcopo simplici Sacerdoti eam benedicturo: deinde servandas esse formulas, & preces præscriptas in Rituali Romano, quæ consistunt, & in ablutione parietum exterius, & interiùs cum aqua benedicta, & aspergillo ex hyssopo; recitatione Litaniarum, & Psalmorum, ac Orationum prout in eodem Rituali; de quibus Cæremoniis agit Castaldus in *Praxi* *libr.* 2. sect. 11. cap. 6. ubi num. 4. advertit unum, quod non vidi observari; videlicet, etiam Oratoria privata esse benedicenda juxta eandem formam præscriptam in Rituali Romano, etsi cum minori solemnitate exequendam, quod notent Episcopi, qui viso indulto Apostolico, concedente alicui nobili personæ usum oratorii privati pro Sacrificio Missæ, & visitato ipso Oratorio quò ad decentiam loci, & ornamenta, statim relaxant mandatum de celebranda Missa, nihil dicentes de necessaria præcedenti benedictione.

DECISIO XLIII. ARGUMENTUM.

Agitur de Ornamentis Ecclesiarum, & Altarium, quæ sunt Ecclesiastica, Regalia, Moralia, & Legalia. Prima, nempe Ecclesiastica sunt Mappæ, Pallia, Crux, Candelabra, Lucernæ, & alia prout in Rubrica Missalis, circa quæ variæ difficultates solvuntur, & eruditiones dantur, præcipuè circa Lucernas perpetuas, & inex-

tinguibiles antiquorum. Regalia ornamenta sunt donationes Principum. De his Historiæ plures, illaque donationis Constantini Imperatoris, Moralia sunt devotio, & reverentia plebis in Ecclesia. De his multa scitu digna; & de Diaconisfarum officio. Legalia tandem ornamenta Immunitas loci Sacri. Agitur de Jure Asyli pro confugientibus ad Ecclesiam juxta Bullam Gregorii XIV.

SUMMARIUM.

- 1 Ornamenta Ecclesiæ, & Altaris necessaria ad Sacrificium.
- 2 Hæretici illuminati impugnabant ornamenta Ecclesiæ, & Altarium.
- 3 Ornamenta Ecclesiastica pro Ecclesiis, & Altaribus quæ?
- 4 Tobalæ tres lineæ super Altare, & an ex Canape? & benedictæ?
- 5 Pallium ad Altare coloris officio diei convenientis, & sine lignea coronide.
- 6 Crux in medio Altaris poni debet pro Missa. An cum imagine Crucifixi, vel sine? Et an si in Icone sit dicta Imago? Vel sit Altare majus, & in eo recondita Eucharistia?
- 7 Candelabra cum candelis cereis accensis.
- 8 Candela accensa in Missa quid significant? Earum numerus? Materia?
- 9 Candelaborum mysticus sensus.
- 10 Tabella orationum secretarum ad pedem Crucis.
- 11 Cusinus in Altari, & ejus significatio.
- 12 Lectore pro missali, loco cussini. Ejus nomina, & mysterium.
- 13 Ampullarum cum vino, & aqua pro Sacrificio locus.
- 14 Intortici pro elevatione Eucharistiæ.
- 15 Campanula, seu Tintinabulum.
- 16 Tabula lignea an pulsanda ser. 6. Parasceve in elevatione Eucharistiæ?
- 17 Ornamenta Ecclesiastica non simpliciter, sed secundum quid necessaria pro Sacrificio.
- 18 Ciboria ad Altaria quid sint?
- 19 Altaria marmorea moderna descripta.
- 20 Picturis ornanda Ecclesiæ, & altaria. Testimonia antiquorum.
- 21 Iconoclastæ contra sacras Imagines.
- 22 Pictorum eximiorum Catalogus apud Masimum.
- 23 Pella, & Tapetes pro ornatu Ecclesiarum.
- 24 Velatum Altare tempore Missæ, cur, & quomodo?
- 25 Velum Altaris retrahatur ab Offertorio usque ad Communionem.
- 26 Dictio verbi antecedentis, non replicata, sed omissa in sequenti.
- 27 Lucernis, ac Lampadibus ornanda sunt Ecclesiæ.
- 28 Lampadarum forme æverse, & varianomina.
- 29 Cicindelia, unde dicta?
- 30 Legatapia pro oleo Lampadarum Ecclesiæ.
- 31 Lucerna antiquorum æterna, & inextinguibiles.
- 32 Lucerna æterna quomodo fierent ab antiquis?
- 33 Floribus ornanda Altaria.
- 34 Frondes festiva ad Officia Ecclesiarum cur, & quando ceperint?
- 35 Ornamenta Regalia quenam sint in Ecclesiis?
- 36 Roma cum aliis Civitatibus donata Summo Pontifici per Constantinum.
- 37 Mathildis Comitissa donatio Ecclesiæ Romanæ.